

Jong talent Sarah Moeremans regisseert Amerikaanse klassieker 'The Golden Boy' bij Theater Antigone

Als hij maar geen bokser wordt.

Word ik bokser of vioolspeler? Kies ik voor het slijk der aarde of de hogere kunsten? Of in het geval van Sarah Moeremans: begin ik überhaupt wel met theater? De dochter van actrice Gilda De Bal regisseert bij het Kortrijkse Theater Antigone *The Golden Boy*, een stuk over keuzes maken in het leven.

DOOR LIV LAVEYNE

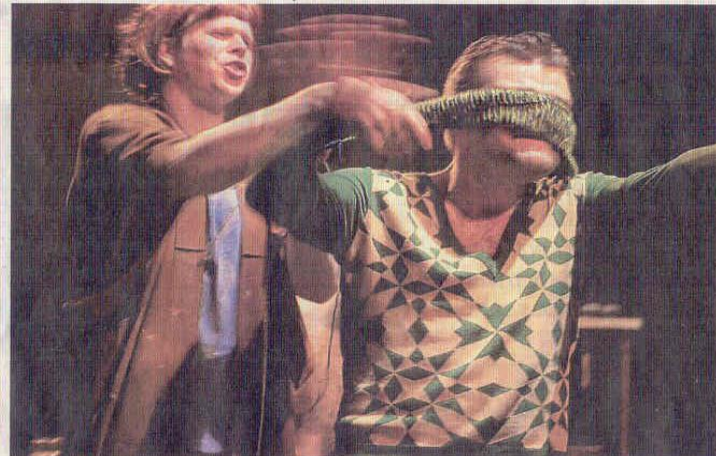
KORTRIJK • 'Als hij maar geen voetballer wordt', zong Boudewijn De Groot. Het kan nog erger: bokser worden, zoals Joe Bonaparte, het hoofdpersonage in *The Golden Boy*.

Hij droomt van een lucratieve bokscarrière, maar zijn vader ziet hem liever een virtuoos muzikant worden. Clifford Odets, lid van de American Communist Party, schreef het toneelstuk in de naweën van de crisisjaren dertig.

"Odets heeft dat stuk geschreven vanuit de idee dat kiezen voor het geld en tegen het hogere artistieke goed moreel verwerpelijk is. Maar ik denk dat de werkelijkheid minder zwart-wit is", zegt Sarah Moeremans. "Commercie en kunst hoeven geen vijanden van elkaar te zijn. Ik vind die spa-

gaat tussen beide ferm overroepen. Is iemand die virtuoos Vivaldi speelt dan zoveel beter dan iemand die op virtuoos wijze iemand in elkaar timmert? Wat is er verkeerd aan rijk willen worden? Persoonlijk geloof ik niet in de boutade dat geld niet gelukkig maakt, geld hebben betekent dat je je een stukje zorgeloosheid koopt."

"Op dat vlak zijn de tijden misschien wel wat veranderd. De realiteit noopt acteurs ertoe om naast theater ook in soaps te spelen, maar zelfs nu nog voel je hoe daar in bepaalde middens op wordt neergekeken. Ik heb zelf die innerlijke tweestrijd gevoeld toen ik een commerciële productie regisseerde. Het was een jongerenvoorstelling voor muziekzender MTV, die in Nederland ook een afdeling theaterproducties heeft. Het klopt dat ik er op bepaalde vlakken in mijn artistieke vrijheid werd beknot: zo

■ In *The Golden Boy* gaat alle aandacht naar het spel van de acteurs. Moeremans wil niet dat het publiek afgeleid wordt door realistische decors.

FOTO: JORIS SMIT

moest ik acteurs kiezen met een zekere naambekendheid. Maar voor het overige heb ik niet anders gewerkt dan anders. Maar daar zaten wel elke avond vijfhonderd mensen in de zaal. Twee maanden later had ik een première in het gesubsidieerde circuit en zaten er twaalf. Waarvoor doe je het, theatermaken? Toch om een publiek te bereiken?"

In 2005 won Moeremans de Ton Lutz-prijs voor jong regietalent met haar interpretatie van *The Rose Tattoo* van Tennessee Williams, een land- en tijdgenoot van Odets. "Ik koester een voorliefde voor Amerikaans drama. Ik hou van de overdreven emotionaliteit, de weinig rationele personages. Het zijn figuren die zich zo gemakkelijk verraden en net daardoor vragen ze om een uitdagende encensering."

Moeremans houdt zich ver van de doorgaans realistische decors waarin stukken van Williams en co vaak opgevoerd wor-

den. Alle aandacht gaat naar het spel van de acteurs Joris Smit, Kyoko Scholiers, Louis Van der Waal, Stefaan Degand, Rick Paul van Mulligen en Hanne Struyf. "De zes acteurs, allen twintigers of dertigers, vertolken de tien personages, de verschillende leeftijden en de beide kampen - die van kunstliefhebbers en boksfanaten - waardoor nog duidelijk blijkt hoe hun onbegrip en verwijten feitelijk één zijn."

Onenightstandprincipe

Moeremans studeerde voor actrice aan de Antwerpse Studio Herman Teirlinck en volgde daarna een regieopleiding in Amsterdam. Momenteel maakt ze als jonge Vlaamse regisseuse naam en faam in Nederland met haar encenseringen bij onder andere Productiehuis Rotterdam, Rotheater en Generale Oost. "Dat ik vooral theater maak in Nederland heeft zeker te

maken met het feit dat ik daar gestudeerd heb en dat mensen mij daar 'kennen', maar het is ook een keuze voor het systeem waarin je daar als jonge maker belandt. Zo maak ik bijvoorbeeld eenmaal per jaar een productie bij het Rotheater in Rotterdam. Dat staat vast, daar krijg ik de vrijheid voor. In Vlaanderen heb ik vaak het gevoel dat je je als jonge maker elke keer opnieuw moet bewijzen. Ik ben blij dat ik dat 'onenightstandprincipe' heb kunnen ontlopen. Bovendien liggen de politieke lijnen aangaande het financieren van jong talent er ook duidelijker bij dan in het Vlaamse sub-

SARAH MOEREMANS:
Is iemand die virtuoos Vivaldi speelt zoveel beter dan iemand die virtuoos iemand in elkaar timmert?

sidiessysteem, en dan bedoel ik zowel de projectsubsidies, waarvoor je moet concurreren met gevestigde waarden, als wat betreft de zorgtaak van de grote huizen."

Moeremans weet waarover ze spreekt: ze stamt zelf uit een theaterfamilie: haar moeder is actrice Gilda De Bal, haar stiefvader is acteur Vic De Wachter en ook haar vader en grootvader acteerden. "Toen ik indertijd zei dat ik graag het theater in wou, stonden ze daar aanvankelijk zeer sceptisch tegenover: zij kennen de onzekerheden die bij zo'n job horen als geen ander. Als uit *The Golden Boy* één iets blijkt, dan is het wel dat de druk om de juiste keuze te maken ongelooflijk groot is. Wat doe ik met mijn leven?"

Vanaf 30 april in Antigone, Kortrijk. Ook op tournee. www.antigone.be

Als ze maar geen actrice wordt

Actrice Gilda De Bal (foto) vertelt over haar dochter:

"Natuurlijk was er een zekere bezorgdheid toen Sarah zei dat ze professioneel met theater wou bezig zijn. Ik ben zelf professioneel actrice sinds mijn vijftiengste, dus ik weet hoe je in het theater zo gemak-

kelijk afhankelijk bent van machtswissels en veranderende smaken. Maar ik ben blij dat ze haar wil heeft doorgedreven. Zeker nu ik haar keer op keer hoor zeggen: 'ma, ik doe dit zo graag!'"

"Haar grootste sterkte is haar goede en respectvolle manier van omgaan met mensen. En dat hoorde ik zelfs tot in Friesland, waar Sarah onlangs de voorstel-

ling *Diplodocus Deks* regisseerde. Niet alleen de jonge acteurs, ook de zestigers waarmee ze er samenwerkte, waren vol lof over haar."

"Ikzelf heb nog niet met haar samengewerkt, voorlopig werkt Sarah vooral in Nederland en ik in Vlaanderen, maar het zou me niet verwonderen als onze paden elkaar nog kruisen."